

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ЗБІРКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**"ЗЕМЛЕУСТРІЙ І ТОПОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ"**

8-10 березня 2023 р.

м. Київ, Україна

УДК 332.3:528.93:355.01

ББК 65.32-5

Друкується за рішенням Вченої ради факультету землепорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України, протокол № 8 від 16 березня 2023 року

Рецензенти:

Дорош О.С. - доктор економічних наук, професор;

Кошель А.О. - доктор економічних наук, доцент;

Новаковська І.О. - доктор економічних наук, доцент.

Землеустрій і топографічна діяльність в умовах війни та післявоєнного відновлення. Збірка наукових праць Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (м. Київ., 8-10 березня 2023 р.) / За загальною науковою редакцією проф. Ковальчука І.П. К.: Вид. центр НУБІП, 2023. 134 с.

У збірці наукових праць висвітлені результати досліджень, присвячених питанням ролі землепорядкування і топографо-геодезичних вишукувань у вирішенні завдань відбудови уражених і зруйнованих російськими агресорами в період неоголошеної Україні війни поселень, об'єктів інфраструктури, сільськогосподарських і лісогосподарських угідь, гідротехнічних і промислових споруд, природозаповідних та інших об'єктів.

Для фахівців у сфері геодезії та землеустрою, екологів, географів, працівників аграрного сектору, природоохоронних установ, органів місцевого самоврядування.

За зміст публікацій, достовірність викладених наукових фактів відповідальність несуть автори.

ISBN 978-617-8351-07-6

Відповідальний за макетування і друк: **доц. Бутенко Є.В.**

©Колектив авторів

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2023

УДК 332.36:502.521

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФОРМУВАННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ЕКОМЕРЕЖІ

Заєць О.В., студент, 1 курс магістратури, спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій», Національний університет біоресурсів і природокористування України

Науковий керівник – Гунько Л.А., кандидат економічних наук, доцент кафедри землевпорядного проектування

В основу проектування екомережі закладаються як флористичні, фауністичні, геоботанічні, біоценотичні, так і ландшафтні критерії, оскільки різні ієрархічні рівні організації живого покриву характеризуються різними механізмами підтримки біорізноманіття.

Формування екологічних видів землекористування дозволить розв'язати одразу три економічно, екологічно й соціально значимі проблеми:

- 1) зменшити затрати на ліквідацію наслідків забруднень земельних угідь синтезованими хімічними речовинами, які застосовуються в сільськогосподарській діяльності людини;
- 2) сприяти попередженню деградаційних процесів у ґрунтах, які виникають за інтенсивного ведення сільського господарства;
- 3) покращити стан здоров'я населення внаслідок уживання екологічно чистої продукції.

Відповідно до Закону України «Про екологічну мережу України» [1] проектування екомережі здійснюється шляхом розроблення регіональних схем формування екомережі областей, а також місцевих схем формування екомережі районів, населених пунктів та інших територій України.

Для надання завершеності процесу формування екологічної мережі на місцевому рівні нами пропонується здійснювати розробку проектів землеустрою щодо формування землекористування екомережі територій сільських, селищних і міських рад. Першим етапом формування землекористування екомережі є аналіз та оцінка специфіки землекористування

складових екомережі в межах адміністративних утворень за рядом позицій. Практично кожне адміністративне утворення з точки зору природної структури як одиниця, тою чи іншою мірою, штучна. Адміністративні утворення, як правило, не збігаються з природними межами, тому ні флористичні, ні синдинамічні критерії, незважаючи на їх природність та безумовну необхідність, не є достатніми. Тому формування землекористування, особливо сільськогосподарського і природоохоронного, необхідно здійснювати з урахуванням ландшафтних критеріїв. Вони є визначальними для комплексного аналізу природних умов адміністративних утворень і враховують як сукупність фізико-географічної інформації по землекористуваннях, так і дані щодо антропогенної трансформації їх земельних та інших природних ресурсів [2].

Структурні елементи формування землекористування територій природно-заповідного фонду, як складової частини екомережі, включають: землекористування основних територій та об'єктів природно-заповідного фонду, землекористування буферної території, землекористування відновлювальної території. Вони у своїй неперервній єдності утворюють землекористування екомережі, яке функціонально об'єднує осередки біорізноманіття в єдину регіональну та національну систему [3].

Критеріями вибору землекористування основних територій та об'єктів природно-заповідного фонду є території найбільшої концентрації генетичного, видового, екосистемного і ландшафтного різноманіття, а також середовищ існування організмів, тобто території важливого біологічного і екологічного значення, добре інтегровані в ландшафті.

Отже, основна мета формування національної екологічної мережі полягає у збільшенні площі природних територій до рівня, з одного боку, достатнього для забезпечення збалансованого використання і відтворення біотичних ресурсів, а з другого – адекватного екологічно-безпечному господарському використанню земель.

Одним з результатів такого процесу має бути створення територіально безперервної системи природних ландшафтів, що утворює природний каркас екологічної стійкості території країни.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про екологічну мережу України» від 24.06.2004. № 1864-IV. Відомості Верховної Ради України від 05.11.2004. 2004 р. № 45. С. 1841. С 502.

2. Третяк А.М., Третяк В.М., Гунько Л.А., Лобунько Ю.В. Організація землекористування структурних елементів екомережі України на місцевому рівні. Монографія. / Третяк А.М., Третяк В.М., Гунько Л.А., Лобунько Ю.В. К.: ДП "Компринт", 2016. 163 с.

3. *Канаш О.П.* До питання про створення національної екологічної мережі України / О.П. Канаш, О.О. Тільс, А.Г. Мартин, Р.А. Третяк // Землевпорядкування. 2002. № 4. С. 19–24.